

Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat
Székhely: 5055 Jászladány, Hősök tere 6.
Telephely: 5141 Jásztelek, Szabadság út 84.
Tel.: 0630/164-2313, 0630/164-2311, 0630/185-0599
E-mail: jaszszagiszsz13@gmail.com

Ikt.sz.: 4/2023.

**Tárgy: Kérelem Szakmai Program és
SZMSZ módosításának elfogadására**

Tisztelt Társulási Tanács!

Alulírott, Tóth Krisztina, a Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat intézményvezetője, ezúton kérelmezem, hogy az alábbi változtatásokat az intézmény Szakmai Programjában és Szervezeti és Működési Szabályzatában (a továbbiakban: SZMSZ) elfogadni szíveskedjenek:

I. A Szakmai Program módosításai:

1./ A Szakmai Program „I.5. Nyitva álló helyiségek” pontjában az

„5136 Jászszenandrási, Rákóczi út 88.”

szövegrész helyébe az

„5144 Jászboldogháza Rákóczi út 27.”

szövegrész kerül.

2./ A Szakmai Program „I.7. Az intézmény illetékessége, működési köre” pontjában a

„Jászszenandrási,”

szövegrész helyébe a

„Jászboldogháza,”

szövegrész kerül.

3./ A Szakmai Program „II.4. A feladatellátás rendszeressége” pontjában az

„A kettő fő szociális segítő a társult települések közigazgatási területén (Jászsószenandrási, Jászapáti, Jászberény, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfelsőszentgyörgy) párban végzi az utcai megkereső tevékenységet, illetve az ügyfélfogadás feladatait, egymásnak szakmai segítséget nyújtva.”

szövegrész helyébe az

„Az egy fő intézményvezető és a kettő fő terápiás munkatárs a társult települések közigazgatási területén (Jászsószentgyörgy, Jászapáti, Jászberény, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jászladány, Jásztelek, Jászágó, Jászboldogháza) megkereső tevékenységet végeznek, illetve az ügyfélfogadás feladatait látják el, egymásnak szakmai segítséget nyújtva.”

szövegrész kerül.

- 4./ A Szakmai Program „II.5. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái” pont „2.) Drop in” alpontjában az *„Az intézmény a Drop in szolgáltatást az Új Esély Központ – Jászberény pszichiátriai- és szenvedélybetegek nappali intézményével 2022. január 26-án megkötött megállapodás alapján biztosítja.”* szövegrész hatályát veszti.

- 5./ A Szakmai Program „II.6. Más intézményekkel való együttműködés módja” pontjában a

„Javasolt a folyamatos együttműködés a Jászberényi Rendőrkapitánysággal illetve az általuk szervezett Megelőzési és Tanácsadási Konferencián való részvétel. A konferenciasorozat célja a sértetté válás megelőzése, a korunk veszélyeire való figyelemfelhívás, oktatások és képzések tartása a különböző korosztályok részére. A program végrehajtásában együttműködő partnerek: Jászberény Város Önkormányzata, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Polgárőr Szövetség és jászsági tagegyesületei, a Jászberényi Katasztrófavédelmi Kirendeltség, a Jászberényi Tankerület, a Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Család-és Gyermekjóléti Központ, Magyar Vöröskereszt Jászberényi Szervezete, az Országos Mentőszolgálat Jászberényi Mentőállomása, a jászberényi általános-és középiskolák és a Jászberényi Roma Nemzetiségi Önkormányzat.”

szövegrész helyébe a

„Javasolt a folyamatos együttműködés a Jászberényi Rendőrkapitánysággal, Polgárőr Szövetséggel, Jászberényi Tankerülettel, Jászberényi és Jászapáti Család-és Gyermekjóléti Központokkal, Vöröskereszt Jászberényi Szervezetével, Általános és Középiskolákkal, Roma Nemzetiségi Önkormányzatokkal.”

szövegrész kerül.

- 6./ A Szakmai Program „V. Az intézményre vonatkozó szakmai információk” pontjában az

„1 fő intézményvezető: képesítései: szociálpedagógus főiskolai diploma és családvédelem, családgondozás témakörében tett szakvizsga”

szövegrész helyébe az

„Egy fő intézményvezető, képesítése: mentálhigiénés szakember.”

szövegrész kerül és az

„A terápiás munkatársak feladatai: szenvedélybetegek alacsony küszöbű ellátása, egyéni és csoportos munka, tücsere, az ellátási terület felkeresése (utcai megkeresés), egészségügyi ártalomcsökkentő programok, megelőző-felvilágosító szolgáltatás, közreműködés a kliens kardinális szükségleteinek kielégítésében (pihenés, fürdés, étkezés), krízisintervenció, foglalkozik a közösség és a kliens érzelmi, spirituális, kapcsolati problémáival, szorosan együttműködik más szolgáltatókkal az ellátott érdekében, szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, információs kiadványok elkészítésében és terjesztésében való közreműködés, segíteni a klienst motiváló tényezők feltárásában, viselkedésének kockázat észlelésében, hangsúlyozni a változáshoz szükséges okokat, és a nem változás kockázatait (információnyújtás, motivációs interjú).”

szövegrész helyébe az

„A terápiás munkatársak feladatai: szenvedélybetegek alacsony küszöbű ellátása, egyéni és csoportos munka, tücsere, az ellátási terület felkeresése, egészségügyi ártalomcsökkentő programok, megelőző-felvilágosító szolgáltatás, krízisintervenció, foglalkozik a közösség és a kliens érzelmi, kapcsolati problémáival, szorosan együttműködik más szolgáltatókkal az ellátott érdekében, szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, információs kiadványok elkészítésében és terjesztésében való közreműködés, segíteni a klienst motiváló tényezők feltárásában, viselkedésének kockázat észlelésében, hangsúlyozni a változáshoz szükséges okokat, és a nem változás kockázatait (információnyújtás, motivációs interjú).”

szövegrész kerül.

II. Az SZMSZ módosításai:

- 1./ Az SZMSZ „I. Általános rendelkezések” fejezet „I. Általános rész” pontjában „A feladatellátásból kilépett települések” rész az alábbi szövegrésszel egészül ki: „2023. június 30. napjával Jászszentandrás község 160/2022. (XII. 08.) számú képviselő-testületi határozatával kilépett.”
- 2./ Az SZMSZ „I. Általános rendelkezések” fejezet „I. Általános rész” pontja az alábbi szövegrésszel egészül ki:
*„A feladatellátáshoz csatlakozó települések:
2023. július 01-től Jászboldogháza község 12/2023. (II. 15.) számú képviselő-testületi határozatával csatlakozott a feladatellátáshoz.”*
- 3./ Az SZMSZ „I. Általános rendelkezések” fejezet „2. Az intézmény legfontosabb adatai” pontjában a nyitva álló helyiségek felsorolásából az „5136 Jászszentandrás, Rákóczi út 88.” szövegrész hatályát veszti.
- 4./ Az SZMSZ „I. Általános rendelkezések” fejezet „2. Az intézmény legfontosabb adatai” pontjában a nyitva álló helyiségek felsorolása az alábbi szövegrésszel egészül ki:
„5144 Jászboldogháza, Rákóczi út 27.”

- 5./ Az SZMSZ „I. Általános rendelkezések” fejezet „2. Az intézmény legfontosabb adatai” pontjában az

„Az intézmény illetékessége, működési területe: Jászladány, Jászapáti, Jászberény, Jászsószentgyörgy, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jászszentandrás, Jásztelek, Jászágó (továbbiakban: társult települések) közigazgatási területe.”

szövegrész helyébe az

„Az intézmény illetékessége, működési területe: Jászladány, Jászapáti, Jászberény, Jászsószentgyörgy, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Jászágó, Jászboldogháza (továbbiakban: társult települések) közigazgatási területe.”

szövegrész kerül.

- 6./ Az SZMSZ „III. Az intézmény szervezeti felépítése” fejezet „3. Az intézmény dolgozóinak jogállása, munkaviszonnyal kapcsolatos kérdések” pontjában a

„Magasabb vezető: intézményvezető, végzettsége: szociálpedagógus főiskolai diploma, szakvizsga családvédelem, családgondozás témában.”

szövegrész helyébe az

„Magasabb vezető: intézményvezető, végzettsége: mentálhigiénés szakember főiskolai diploma.”

szövegrész kerül.

- 7./ Az SZMSZ „VI. Egyes munkaügyi rendelkezések” fejezet „1. Béren kívüli juttatások” pontjában a

„A más helyiségből járó dolgozók részére a munkáltató bérlet-hozzájárulást fizethet. A hozzájárulás mértéke autóbusznál és vonatnál: 86%, gépjármű használata esetén munkavállalás céljából 15 Ft/km, mely a ledolgozott napok számának megfelelően havonként kerül elszámolásra.”

szövegrész helyébe az

„A más helyiségből járó dolgozók részére a munkáltató bérlet-hozzájárulást fizethet. A hozzájárulás mértéke autóbusznál és vonatnál: 86%, gépjármű használata esetén munkavállalás céljából 30 Ft/km, mely a ledolgozott napok számának megfelelően havonként kerül elszámolásra.”

szövegrész kerül.

Jászladány, 2023. 04. 28.

Tisztelettel:

Tóth Krisztina

intézményvezető

A JÁSZSÁGI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ TÁRSULÁS ÁLTAL
FENNTARTOTT

JÁSZSÁGI SZENVEDÉLYBETEG-SEGÍTŐ SZOLGÁLAT

SZAKMAI PROGRAMJA

2023.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető gondolatok, előzmények	1.
I.A Jászszági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat céljai, ellátási területe	2.
I.1. Célok.....	2.
I.2. Székhely.....	3.
I.3. Telephely.....	3.
I.4. Az ellátottak köre.....	3.
I.5. Nyitva álló helyiségek.....	3.
I.6. Az intézmény feladatköre.....	3.
I.7. Az intézmény illetékessége, működési köre.....	4.
II.Az alacsonyküszöbű ellátás önálló szakmai egység	4.
II.1. A szolgáltatás célja, feladata.....	4.
II.2. Az ellátandó célcsoport jellemzői.....	5.
II.3. Az ellátás igénybevétele módja.....	8.
II.4. A feladatellátás rendszeressége.....	9.
II.5. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái.....	9.
Az alacsonyküszöbű szolgáltatások 3 fő keretben intézményesülhetnek.....	10.
A szolgáltatás során nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek bemutatása.....	12.
II.6. Más intézményekkel való együttműködés módja.....	16.
III.A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	17.
IV. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	17.
V. Az intézményre vonatkozó szakmai információk	17.
VI. A feladatellátás tárgyi feltételei	19.
Záró rendelkezések	20.

1.számú melléklet: SZMSZ

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás által fenntartott Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat

SZAKMAI PROGRAMJA

A szakmai program bevezetéseként álljon itt egy idézet:

„Az élet legnagyobb tudománya az el nem csüggedés, a remény megőrzése, az állandó újrakezdés.” (Csógl János)

A szakmai program módosítása a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás **14 / 2021. (V. 18.) számú elnöki határozatával elfogadásra került.**

Bevezető gondolatok, előzmények

Az Országgyűlés a 80/2013. (X. 16.) számú határozatával fogadta el a 2013-2020- „Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer bűnözés ellen” című szakpolitikai stratégiát (a továbbiakban: Nemzeti Drogellenes Stratégia, NDS), melynek határozott célja a kábítószeres keresletének és kínálatának csökkentése. Cél a droghasználat megakadályozása és a drogok nélküli életmodell népszerűsítése.

Az NDS-ben megfogalmazott célok végrehajtásában - a dokumentum alkotóinak szándéka szerint – jelentős szerep hárult a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumokra. Az Országgyűlés által megfogalmazott célok érdekében a Jászságban 2017. évben valamennyi jászsági önkormányzat részvételével megalakult a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: JKF), melynek tagjai széles szakmai partnerségben megalkották a Jászsági Önkormányzatok Drog-ellenes Stratégiáját, melynek keretében többek között elemezték a térségünkben a szenvedélybetegségekkel érintett, illetve veszélyeztetett személyek és csoportok helyzetét, szükségleteit. A Stratégia megalkotásában részt vettek a Jászság településeinek vezetői, a kistérségben található köznevelési, egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi intézmények szakemberei, a rendőrség drog- és bűnmegelőzéssel foglalkozó munkatársai, valamint civil szervezetek (Polgárőrség), így elmondható, hogy széles társadalmi és szakmai összefogás eredményeként született meg a dokumentum.

I. A Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat céljai, ellátási területe:

I.1. Célok:

- A szolgáltatás célja a szenvedélybetegek, az addiktológiai problémával küzdők és közvetlen környezetük elérése, fogadása, aktuális problémájuk kezelése, a lehetséges járulékos ártalmak csökkentése, a változás ösztönzése és segítése. Az alacsonyküszöbű szolgáltatások sajátos módszerei, eszközei, eljárásai alkalmasak lehetnek az igénybevevő súlyosabb testi-lelki károsodásainak, szociális és egyéb veszteségeinek megelőzésére, aktuális állapotának szinten tartására, javítására, további szolgáltatások igénybevételének motiválására.
- ***Célcsoportjai között egyaránt megtalálhatóak az addiktológiai vonatkozásban veszélyeztetett illetve deviáns életvitelű fiatalok és felnőttek, a rejtőzködő és magas kockázatú csoportok.***
- Az alacsonyküszöbű szolgáltatások kiemelt szerepet játszanak a nehezen elérhető, vagy más egészségügyi és szociális ellátásban nem részesülő célcsoportok megtalálásában és a szolgáltatásokba történő bevonásában. A szolgáltatásokat igénybevevők számára sokszor ezek lehetnek az ellátórendszerbe történő belépés, a segítő szakemberekkel való kapcsolatba lépés legegyszerűbben elérhető szinterei.

A Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat önálló szakmai egységként látja el a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátásának feladatait.

Fogalmi megközelítés:

Az **alacsonyküszöbű** kifejezés arra utal, hogy a szolgáltatást végzők nem támasztanak magas követelményeket az igénybevevőkkel szemben. Az ellátás során *nem követelmény az absztinencia, nem elvárás a terápiás cél és szándék megfogalmazása. A szolgáltatást igénybevevő korosztályi megkötés nélkül, nevének közlése nélkül, anonim módon, betegbiztosítás (TAJ kártya) nélkül is kaphat segítséget.* Az alacsonyküszöbűség mindazonáltal nem jelent teljes szabálynélküliséget az ellátás igénybevétele során. A szolgáltatásnak a dolgozók és az igénybevevők számára érthető szakmai programmal kell rendelkeznie. Figyelemmel kell lenni arra, hogy sok esetben magas kockázatú munkáról van szó, amely szükségessé teszi a biztonsági kockázatok áttekintését, elemzését, az azokra való felkészülést. (Amennyiben a szolgáltató szükségesnek látja, adott programok kapcsán saját biztonsági tervet is készíthet.)

A küszöb alacsonyra helyezése abban is megnyilvánul, hogy a szolgáltató szervezetek *a célcsoportokhoz, illetve azok igényeihez* igazítják eszközüket, módszertanukat, telephelyük és nyitvatartási idejük kiválasztását – vagyis magukat könnyen, bárki számára elérhetővé teszik. Nem elsődleges cél az intézményi ellátásba vonás, az igénybevevők természetes környezetében is történhet az ellátás.

A függőség pszichológiai értelmezése: A szenvedélybetegség – másként addikció vagy kóros szenvedély – hátrányos helyzetbe hozhatja az érintett személyt és környezetét is, mivel kényszeres viselkedési mintákból áll, melyekben a viselkedés irányítása, abbahagyása sikertelen. Pszichológiai értelemben véve a kóros szenvedély azt jelenti, hogy egy a hétköznapi életben elterjedt és normálisnak vagy csak enyhén deviánsnak látszó viselkedésmód mintegy elszabadul, dominánssá válik. Ugyanakkor bizonyos függőségtípusok, pl. a munkamánia sokkal elfogadottabb.

A függőség kialakulásának oka egyfajta „öngyógyítás”, az agyban jelentkező örömrézet, a szorongástól, stressztől való menekülés, illetve valamilyen - akár elfelejtett, gyermekkori - lelki fájdalom enyhítése.

I.2. Székhely:

5055 Jászládány, Hősök tere 6.

I.3. Telephely:

5141 Jásztelek, Szabadság út 71.

I.4. Az ellátottak köre:

Az alacsonyküszöbű ellátás a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás egyes települései és társuláson kívül eső, a feladatellátásban részt vevő települések közigazgatási területének teljes lakosságára terjed ki.

I.5. Nyitva álló helyiségek:

Az ellátási terület nagysága és a könnyebb elérhetőség miatt célszerű a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás településein (illetve az esetlegesen csatlakozó településeken) nyitva álló helyiségek biztosítása:

5054 Jászsalsószentgyörgy, Fő út 53/a
5100 Jászberény, Ferencesek tere 3/A
5122 Jászdózsa, Szent Mihály tér 1.
5111 Jászfelsőszentgyörgy, Fő út 57.
5121 Jászfákóhalma, Fő út 27.
5055 Jászládány, Rákóczi út 12.
5130 Jászapáti, Kossuth Lajos út 27.
5124 Jászágó, Arany János utca 16.
5144 Jászboldogháza Rákóczi út 27.

I.6. Az intézmény feladatköre:

Jogszabályban meghatározott közfeladata:

- A jogszabályban meghatározott közfeladatát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 65/A. §-ában foglaltak határozzák meg.

Főtevékenységének szakágazati besorolása:

889900 M.n.s. egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

Kormányzati funkciószám: 101145

Kormányzati funkció megnevezése: szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása

Alap-, kiegészítő-, kiegészítő-, vállalkozási tevékenysége:

Alaptevékenysége: szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása

Kiegészítő, kiegészítő és vállalkozási tevékenységet nem végez.

I.7. Az intézmény illetékessége, működési köre:

Jászsószentgyörgy, Jászberény, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jászládány, Jászapáti, Jászágó, Jásztelek, Jászboldogháza települések közigazgatási területe.

II. Az alacsonyküszöbű ellátás önálló szakmai egység

II.1. A szolgáltatás célja, feladata:

- Az addiktológiai alacsonyküszöbű szolgáltatások területén meghatározó fogalomként emelhető ki a **megelőzés, az ártalomcsökkentés és a kezelésbe juttatás elősegítése**. A szolgáltatás akkor tud igazán hatékonyan működni, ha mindezen fogalmi elemek együttesen érvényesülnek.

- A **megelőzés** általánossá vált felosztása szerint egyrészt a *célzott prevenció* említendő, amely értelmében a különösen veszélyeztetett célcsoportokra irányuló prevenciós beavatkozásoknál jelentős erőfeszítést igényel az azonosított kockázati csoportok elérése, a programokba vonása. Másrészt az alacsonyküszöbű programok gyakorlatában a *javallott prevenció* kaphat szerepet. Itt a különösen veszélyeztetett, nehezen elérhető célcsoportok tagjainak a nem kötelezettségen alapuló javallott prevenciós programokba történő bevonása lehet a fókuszban. (Mint ismeretes a javallott prevenció célja már sokszor nem magának a szerhasználatnak a megelőzése, hanem a függőség kialakulásának megelőzése, a fogyasztás gyakoriságának csökkentése, illetve a „veszélyes” szerhasználat megelőzése.)

- Az **ártalomcsökkentésnek** a megelőzés klasszikus értelmezése szerinti *másodlagos megelőzés* vonatkozásában van jelentősége: egyrészt amikor az érintettek esetében már megjelennek addiktológiai problémák, problémás kémiai szerhasználat, azonban a drogos életútban a függőség még nem manifesztálódott. Ebben az esetben a problémák, kockázati tényezők vagy állapotok korai felismerése és a korai kezelésbe vétel csökkenti a betegség kialakulását, valamint jó eséllyel megelőzni vagy mérsékelni tudja a későbbi káros következményeket. Az ártalomcsökkentésben az ún. *akut ártalmak csökkentése* (korai szegmens) nehezen elválasztható a megelőzés fogalmától. Itt gyakran (bár nem kizárólagosan) a fiatalokhoz, általában enyhébb addiktológiai problémával küzdő tizenévesekhez juttatnak el ártalomcsökkentő szolgáltatásokat (pl. zenei fesztiválokon). A másik jellemző esetben a súlyosabb addiktológiai problémával küzdők, függő szerhasználók esetében érvényesül az ártalomcsökkentés preventív hatása.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatások révén elért, addiktológiai szempontból különféle mértékben veszélyeztetett célcsoportoknál, *viselkedésváltozásra való motiválás* lehet az elsődleges cél, amely ártalomcsökkentő fókusza révén, azzal, hogy a mértékletesebb, tudatosabb illetve biztonságosabb fogyasztást célozza meg, adott esetben *felépülés felé tett lépésnek is tekinthető, ilyen értelemben pedig felépülés irányú beavatkozás része is* (kontroll visszaszerzése, a bizalmi kapcsolat kialakítása).

Az egészségügyi ártalmak csökkentése az alacsonyküszöbű ellátás mindegyik szolgáltatási keretében általában a **közvetett illetve közvetlen megkereső tevékenység** nyomán történik. A szolgáltatást nyújtók ezek alapján megközelítőleg tisztában vannak a célcsoport szerhasználati szokásaival, azok kockázatával, amelyekhez megfelelő szükséglet felmérésen alapuló ártalomcsökkentő beavatkozást kell kidolgozniuk. Az ártalomcsökkentő beavatkozások

tartalmának kidolgozásakor javasolt követni az ismételt ajánlatok elvének lépéseit, célrendszerét:

- Az érintett személyt tájékoztatni kell a szerek okozta veszélyekre. (Itt nehézséget okoz, hogy nincs egyértelmű ártalmassági hierarchia, tehát nem lehet igen-nem javaslatot tenni. Célszerű előny - hátrány elemzést javasolni: a szerek veszélyességénél vegye figyelembe a rövid és hosszú távú élettani hatásokat, legyen tekintettel arra, hogy biztosan tudható-e a szer kémiai összetétele.)

-Minél kevésbé ártalmas fogyasztási móddal használja!

-Minél biztonságosabb módon használja! (Pl. tanulja meg alkalmazni az injektlás alapszabályait, steril eszközöket használjon, ne osszon meg eszközöket, használjon desztillált vizet, stb.)

-Mérsékelje a szerhasználat gyakoriságát!

-Csökkentse a járulékos kockázatokat! (Pl. fogyasszon elég folyadékot, pihenjen, gondoskodjon a biztonságos hazajutásáról, használjon óvszert stb.)

*Az alacsonyküszöbű szolgáltatás a **Prochaska-Diclemente-féle** felépülés szemlélet alapján, a felépülési folyamat „kezdő” és „újrakezdő” pontján is segíthet, ezzel végső soron a komplex addiktológiai kezelés egyfajta katalizátora.*

II.2. Az ellátandó célcsoport jellemzői:

Mind a 10 településnél figyelembe kell venni a sajátos szükségletrendszert a szociális jellemzők tükrében.

A Jászsági kistérség általános leírása:

A Jászság közigazgatásilag Kelet-Magyarország közepén, az Észak-alföldi Régió nyugati táján, Jász-Nagykun-Szolnok megye északnyugati részén helyezkedik el, a Tisza jobb partján. Két járásra tagolódik, a Jászapáti és a Jászberényi Járásra.

Közlekedés-földrajzilag a 31. sz. és 32. sz. főutak és a Hatvan-Szolnok, Újszász-Vámosgyörk vasútvonalon fekszik.

A Jászság elhelyezkedése, települései (forrás: <http://jaszkapu.hu>):

telepedtek le a legnagyobb vállalatok, létesültek ipari parkok és ezekből kifolyólag itt a legmagasabb a foglalkoztatási arány is. A Jászapáti Járás ebből a szempontból kedvezőtlenebb képet mutat. Mindez tetten érhető a munkanélküliségi mutatókban.

A munkanélküliségi ráta adatait áttekintve megállapítható, hogy a Jászság foglalkoztatási helyzete jelentősen kedvezőbb a megyei és régiós foglalkoztatási helyzethez képest. Ugyanakkor a munkanélküliség térbeli megoszlását jellemezve kiemelendő, hogy az ipari nagyvállalatoknak helyet adó településeken (Jászberény, Jászfényszaru, Jászárokszállás) és vonzáskörzeteikben folyamatosan alacsonyabb a munkanélküliségi ráta, mint az ipart nélkülöző fejlettebb területektől – elsősorban a rossz tömegközlekedés okán – elzártabb településeken, melyeken erősen korlátozott a helyi munkavállalás lehetősége.

A lakosság megtartó erejének fontos eleme a kedvező munkavállalási lehetőség, s ezáltal a magasabb foglalkoztatási arány, mely a település gazdaságának meghatározó eleme is egyben. Összességében nézve a helyi infrastruktúra, gazdaság és az abból eredő munkalehetőségek kedvező képet mutatnak, de „belső perifériaként” találunk olyan településeket, melyek társadalmi-, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradottak, és jelentős arányú munkanélküliséggel küzdenek.

A kistérség lakosságszáma csökkenő tendenciát mutat, mely elsősorban az alacsony születésszámból, és az időskorúak magas lélekszámából eredő természetes fogyás eredménye. A lakosságnak csupán 18 %-a 18 év alatti.

Ha a települések lakosságszámának változási tendenciáit települési szinten vizsgáljuk, megfigyelhetjük, hogy nem mutat homogén képet. Bár a települések lakosságán belül jellemzően nagyobb a 60 éven felüliek aránya, mint a 18 év alattiaké, mely a természetes fogyásból eredő lakosságszám csökkenés egyértelmű magyarázó tényezője, azonban ellenpéldát is találunk Alattyán, Jász Kisér, Jászapáti, Jászladány települések vonatkozásában. Ezen települések fiatalabb korstruktúrával rendelkeznek, mint a térség többi települése, mely azzal magyarázható, hogy jelentős arányú roma kisebbség él a közigazgatási területükön. Objektíven nehezen igazolható (pl. népszámlálási) adatok ezt nem támasztják alá, ugyanakkor a helyi szakértők becslése alapján több településen 25% fölé tehető a roma népesség aránya, míg más jász településeken arányuk a 0,5%-ot sem éri el.

A roma lakosság helyzete:

Népszámlálási adatok, illetve becslések alapján a Jászságban a roma lakosok aránya egyes településeken alig 1-2 %-ra tehető, vagy egyáltalán nem jellemző, és így rendszerint nem is okoz az együttélésben beilleszkedési problémákat, azonban a települések egyharmadában, az Alsó-Jászságban arányuk eléri, vagy meg is haladja a 25%-ot. A többségitől eltérő mindennapi kultúrájú és demográfiailag dinamikusan növekvő roma lakosság integrálása a települések társadalma számára az egyik legnagyobb kihívás.

Az országos tendenciának megfelelően a járásban is csökkenőben van azon telepi lakások aránya, amelyek eredetileg is telepnek készültek, viszont spontán újak keletkeznek, hiszen egyre jellemzőbbek a dominánsan romák lakta utcák, szegregált lakókörnyezettel jellemezhető településrészek. Gyakori probléma a lakhatás terén az, hogy a romák által lakott lakóépületek jelentős hányada rossz állagú, közművekkel nem ellátott, félíg kész, amelyek karbantartására, befejezésére nem tudnak elég pénzt, energiát fordítani.

A Jászságban az elmúlt években 4 településen valósítottak meg komplex telepprogramot, Jászapáti, Jászberényben, Jászfényszarun és Jászladányban.

Egészségügyi ellátások:

A Jászságban a házi orvosi és házi gyermekorvosi szolgáltatás, orvosi ügyelet biztosított. Az

alapellátáson túl járóbeteg szakellátás (köztük pszichiátriai gondozó), valamint kórházi ellátás biztosított a térség lakóinak Jászberényben. Jászárokszálláson, Jászapátin, Jászberényben, Jászboldogházán és Jászkiséren működik mentőszolgálat.

Valamennyi településen működik Védőnői Szolgálat, ugyanakkor a megüresedett védőnői státuszok száma az elmúlt években nőtt. Jelenleg több településen történik helyettesítés, ebből adódóan a Jászságban élő 0-18 évesek és a várandós anyák 40 %-át helyettes védőnő gondozza, amely a védőnők elérhetőségét nehezíti és a problémák előfordulásának gyakoriságát növeli ellátási területünkön.

Általánosságban elmondható, hogy a Jászságban az iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátás közel sem problémamentes, és szakmai szempontból is aggályosnak mondható mind a személyi, mind a tárgyi feltételek vonatkozásában.

A köznevelés helyzete:

A Jászság iskolái részben állami, részben egyházi (egyházmegyei, szerzetesrendi, illetve civil egyházi – pl. Kolping) fenntartásban vannak, a művészeti alapiskolák egy része pedig alapítványi fenntartású.

Az óvodák között is van egyházi és alapítványi fenntartású is, de a többség még önkormányzati vagy önkormányzati társulások által fenntartott intézmény.

Jászberény városban 5, Jászárokszálláson és Jászapátin 1-1 középiskola van. A 14-18 éves korosztály kisebb hányada tanul a kistérségen kívül. Elsősorban Szolnok, Újszász, Gyöngyös, Eger és Heves iskoláiban.

Az iskolákban egyre inkább tapasztalható, hogy növekszik azoknak a gyermekeknek a száma, akik a társas érintkezés szabályait nem ismerik, illetve nem tartják be, pszichés vagy beilleszkedési problémákkal küzdenek. Ennek következtében növekszik az iskolai agresszió is. Ezek a problémák egyre korábbi életkorban jelennek meg. A serdülőkorra jellemző kortárs orientáció időszaka is korábbra csúszott. Mindezek hátterében a családok szétesése áll. A gyermek nem kapja meg a kellő figyelmet, és ezt kortársainál keresi. A vidéki településeken, elsősorban a roma lakosság körében probléma a középiskolába való beíratás elmaradása. A HÍD programok jelentkezők hiányában a kistérségben nem indulnak.

A szociális és gyermekjóléti alapellátások a Jászságban kiépültek. A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapellátások településenkénti elérhetősége nem mutat homogén képet kistérségi szinten, mert a jogszabályi kötelezettségeken túl, a helyi igényekhez is igazodnak. Falu és tanyagondnoki szolgálat két településen működik. Jászfelsőszentgyörgyön egy, Jászszentandráson két tanyagondnoki szolgálat is áll a község külterületein élők rendelkezésére.

Az étkeztetés valamennyi településen, a házi segítségnyújtás – Jászivány kivételével – szintén valamennyi településen elérhető.

Működik a kistérségünkben támogató szolgálat, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és fogyatékos személyek nappali ellátása.

A szenvedélybetegek ellátásai mindezek mellett hiányoznak.

II.3. Az ellátás igénybevételének módja:

Az ellátás igénybevétele önkéntes és térítésmentes. Nem feltétel a szermentes állapot sem. A kapcsolat felvételének lehetséges helyei, módjai:

- személyesen vagy telefonon a kapcsolattartás helyszínén,
- háziorvos, iskolaorvos, üzemorvos közvetítésével,

- pszichiáter, pszichiátriai osztály, gondozó által,
- a szociális alap- és szakellátás közvetítésével,
- oktatási-nevelési intézmények közvetítésével,
- önszorgató- és civil szervezetek közvetítésével,
- családtagok, szomszédok, és egyéb, az elláttal kapcsolatban álló önkéntes közreműködők közvetítésével.

Az ellátás az igénylő kérelmére kezdődik, ha az igénylő cselekvésképtelen, a kérelmet a törvényes képviselő terjeszti elő.

II.4. A feladatellátás rendszeressége:

A szolgáltatás H-P: 8:00-16:00-ig vehető igénybe a társult települések nyitva álló helyiségeiben. Az egy fő intézményvezető és a kettő fő terápiás munkatárs a társult települések közigazgatási területén (Jászsószentgyörgy, Jászapáti, Jászberény, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jászládány, Jásztelek, Jászágó, Jászboldogháza) megkereső tevékenységet végez, illetve az ügyfélfogadás feladatait látják el, egymásnak szakmai segítséget nyújtva.

II.5. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái:

A szolgáltatás alapelvei:

- Emberi jogok, emberi méltóság, egyenlő ellátás elve
- Az egészséghez, az egészséget támogató környezethez való jog elve
- Partnerség, közös cselekvés elve
- Az önkéntesség elve
- Kommunikációs elv
- Rehabilitációs szemlélet
- Kezelés, ellátás, ártalomcsökkentés szemléleti kerete: komplex élethelyzetét a középpontba helyező kliensközpontú megközelítés elve:
  - tudományos megalapozottság
  - pragmatizmus
  - humanisztikus értékek
  - célok hierarchiája
  - a kezelési rendszerbe illesztés (mainstreaming)
  - értékelési rendszerek fejlesztése
  - az ellátás teljes vertikumában a felépülés centrikus megközelítés alkalmazása
- Szubszidiaritás elve
- Együttműködés elve
- Átfogó megközelítés elve
- Titoktartás, az információk felelős kezelése

A szociális munkában, így az alacsonyküszöbű szolgáltatásban is alapelv, hogy sem a szolgáltatást igénybevevőre, sem a munkatársakra nem gyakorolható felekezeti, vallási, politikai vagy ideológiai nyomás.

Az alacsonyküszöbű intézmények, szolgáltatások általános jellemzői:

Anonimitás: a szolgáltatás igénybeviteléhez elegendő a segítséget kérőnek megadnia a keresztnévét, vagy megszólítási nevét, melyre egy kódrendszert érdemes kialakítani. Más

intézményekkel való kapcsolatfelvétel, ügyintézés alkalmával szükségessé válhat a személyes adatok megadása. Az anonimitást a kliens oldhatja fel írásban. A tevékenységek adminisztrálása során biztosítani kell az anonimitást, és ennek kell alárendelni minden dokumentációt. A dokumentációnak a végzett tevékenységhez kell igazodnia.

Az igénybevétel formája: *önkéntes*.

Ingyenes, térítésmentes: a segítséget kérők ingyen, és mindenféle ellenszolgáltatás nélkül vehetik igénybe a különböző alacsonyküszöbű szolgáltatásokat. Az anonimitásból adódóan *sem életkori, sem lakóhelyi korlátozás nincs*. Nem absztinencia központú, de bizonyos szolgáltatások és módszerek természetes célja (egyben eszköze) az absztinencia elérése. A szerhatás alatt lévő kientől, az állapota miatt szolgáltatást nem lehet megtagadni. Számára az állapotának megfelelő segítségi módok kerülnek megajánlásra. A segítői folyamat célja a túlélés biztosításán túl az absztinenciára való motiválás, magasabb küszöbű szolgáltatások felé való kísérés.

Önkéntes segítő tevékenysége: a professzionális segítő mellett nagyban támaszkodhatnak az alacsonyküszöbű szolgáltatók *önkéntesek* tevékenységére.

Struktúrája rugalmas: könnyen reagál a környezetben megjelenő problémákra, akár újabb szolgáltatások kialakításával is. A kliens állapotához és helyzetéhez igazítja a viszonylag könnyen teljesíthető elvárásokat, amelyek elindíthatják a változást.

Az egészségügyi ellátórendszerrel való együttműködés: a problémák igény szerinti menedzselése. Motiválás az egészségügyi - elsősorban HIV, HCV, HBV - szűréseken való részvételre.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatások 3 fő keretben intézményesülhetnek:

1.) Alacsonyküszöbű addiktológiai szolgáltató központ

Olyan alacsonyküszöbű szolgáltatási keret, amelyben megszervezett szolgáltatás(ok) az addiktológiai szempontból veszélyeztetett, addiktológiai problémával küzdő fiatalokat, (fiatal) felnőtteket vagy más, sérülékeny csoportokat céloz meg, annak érdekében, hogy addiktológiai problémáikat enyhítse, teljes körű egészség feletti kontrollhoz juttatásukat és annak megtartását elősegítse.

A központ hangsúlyosan alacsonyküszöbű, elérő, egészségfejlesztő és ártalomcsökkentő programok legszélesebb köreit nyújtja pszicho-szociális intervenciók illetve egészségügyi ártalmakat mérséklő szolgáltatások keretében. A pszicho-szociális intervenciókat egyaránt biztosíthatja személyes találkozással közvetlenül, telefonon, vagy internetes eszközökkel. Elsősorban inkább információközlésre összpontosító lehetőségek:

- blogok (nyilvános szakértői illetve kortárs-, sorstárs- internetes naplók vagy bejegyzések),
- vlogok (szakértői video-naplók – web tévé),
- storytelling (történetmesélés – szakértői illetve kortárs, sorstárs),
- teljes weboldalak (valamely témához kapcsolódó vagy általános szolgáltatói oldalak).

Az online tanácsadás jobb lehetőséget adó formái:

- Egyéni tanácsadás elektronikus levélben
- Chat: alanya lehet egyén, de akár csoport is
- Üzenő-falak

A telefonos és internetes információnyújtás során általában szintén javasolt az adott ügyeleti rendben két munkatárs egyidejű jelenléte. Itt az ügyeleti társ a szakmai támogatás, társsegítő-tanácsadó funkciói miatt nélkülözhetetlen.

A szolgáltató központ működhet centerközpontú módon, úgy hogy szolgáltatásai jelentős részét a nyitva álló helyiségben lehet igénybe venni illetve úgy is, hogy a rendelkezésre álló

iroda csak a szolgáltatások megszervezésére szolgál, a szolgáltatásokhoz nem ott lehet hozzájutni. A szolgáltatás szisztematikus programfejlesztő- valamint folyamat- és eredményértékelési tevékenység révén tervezi és értékeli tevékenységét és a rendelkezésre álló kapacitásaihoz és a célcsoport szükségleteihez, igényeihez illeszti szolgáltatási palettáját.

2.) Drop in

A Drop in rendszeres illetve eseti pszicho szociális intervenciókkal, eszközökkel, szermentességet nem megkövetelő, de szerhasználatnak teret nem adó térrel és preventív, valamint szinten tartó foglalkozásokkal járul hozzá a szolgáltatást igénylő személy életviteli szükségleteire reagálva az önálló életvitel fenntartásához, a szermentes életviteli magatartás elősegítéséhez/kialakításához /eléréséhez.

Ennek szerves része az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet által meghatározott háztartást pótló szolgáltatás.

A Drop in (megpihenő klub/ kontaktklub) elsősorban szerhasználó szenvedélybetegek számára minimális elvárások mellett biztosít pihenési, józanodási lehetőséget. A Drop in programjai kiegészülhetnek a pszichoaktívanyag-használat ártalmainak mérséklésére irányuló további szolgáltatásokkal. A programok megfelelő kialakítása önmagában ösztönző lehet az igénybevevők számára a jelenlegi életmódjuk optimalizálásához. Nem elvárás, cél az életmódváltás, de a szolgáltatás keretei lehetőséget adhatnak a segítő team számára a változás folyamatának, a motivációs munka elindítására.

A szolgáltatásnak rendelkeznie kell az ellátottak számára is ismert, elérhető házirenddel.

A szolgáltatás tartalma:

- melegedő, pihenő funkció
- intoxikált személyek részére józanodási lehetőség biztosítása
- elsősegély
- testi/lelki krízis-menedzselés
- információnyújtás
- szociális segítség
- készségfejlesztés

A szolgáltatás kiegészülhet:

- hideg élelem, folyadék biztosításával,
- telefon-, internet használatával,
- sajtótermékek, könyvek tömegkommunikációs eszközök (tv, rádió) biztosításával,
- szabadidős programok szervezésével,
- tisztálkodási lehetőség biztosításával,
- a ruházat tisztításának biztosításával.

3.) Tűcsere

A tűcsere szolgáltatások egyik meghatározó szerepe és jelentősége, hogy a rejtőzködő intravénás droghasználókat a szerhasználatukhoz szükséges eszközök biztosításán keresztül éri el. Az intézményi kapcsolódást nem kereső szerhasználók ez által belépnek az ellátórendszerbe, ahol a nyújtott szolgáltatásoknak és eszközöknek köszönhetően sor kerülhet a további segítő kapcsolat megalapozására. A tűcsere szolgáltatás feladata az intravénás droghasználók steril, egészség megőrzést segítő, másrésztől regeneráló eszközökkel való ellátása. Cél a közös, esetlegesen újrátörténő eszközhasználat visszaszorítása/csökkentése/megakadályozása, illetve az intravénás szerhasználattal járó egészségügyi károk csökkentése pl. a HIV és a HCV fertőzés terjedésének megfékezése. A nem droghasználó közösség

fertőzés elleni védelme a használt eszközök összegyűjtésével, megsemmisítésével. Az ellátás lehetőséget biztosít az alapvetően az addiktológia ellátásban meg nem jelenő szerhasználók megkeresésére, ellátására. A segítői kapcsolaton keresztül egészségmegőrző információkkal, szűrésekkel segíti a hozzá forduló intravénás droghasználókat. Az ártalomcsökkentő beavatkozásokon túl lehetőséget biztosít az igénybevevők motiválására, segítségkérés/leállási szándék esetén tanácsadásra/konzultációra/ kezelésbe juttatásra. A szolgáltatás lehet statikus, mobil illetve a kettő kombinációja. A tucssere programok fontos célja kell, hogy legyen a társadalmi elfogadottság növelése az intézményi és közösségi kapcsolatok kiépítésén keresztül, az igen magas fokú társadalmi elutasítottság mérséklése. Ezen keretekben a különböző alacsonyküszöbű, ártalomcsökkentő tevékenységek, szolgáltatási elemek széles skálája megvalósulhat. A szolgáltatási elemek prioritását a célcsoport szükségleteihez kell illeszteni.

A szolgáltatás során nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek bemutatása:

Alaptevékenységek körébe tartozó szolgáltatáselemek részletes bemutatása (az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 2. § 1) pontja szerinti szolgáltatási elemek alapján):

Tanácsadás: az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul (1/2000. (I.7.) SzCsM rend. 2.§ 1a)). Jellemzően rövid beavatkozás, egy aktuális kérdés megválaszolására, aktuális probléma megoldására szolgál. Rendszerszemléleti keretben foglalkozunk a segítséget kérővel, melynek keretében tájékozódunk pszicho-szociális helyzetéről, problémájának súlyosságáról, és ahhoz igazítjuk a tanácsadás fókuszát.

Célcsoportja az addiktológiai problémával küzdő személyek és közvetlen szociális környezetük (pl. családtag, barát, munkatárs, pedagógus).

Egyéni és csoportos formában, személyes és telefonos csatornákon keresztül kívánjuk biztosítani, minél szélesebb ellátotti kört elérve. Legfontosabb eszközei az információnyújtás, rövid pszicho-edukáció, tájékoztatás nyújtása, hivatalos ügyek intézésének segítése, információs anyagok átadása, szolgáltatások/szaktanácsadások közvetítése, adekvát szolgáltatásba történő delegálás.

Amennyiben a tanácsadás során felmerült kérdés, kérdés meghaladja a szolgáltatásban dolgozó szakemberek kompetenciáit, illetve felkészültségét, akkor segítséget nyújtunk abban, hogy az igénybe vevő adekvát szolgáltatást igénybe tudjon venni.

Esetkezelés: az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe (1/2000. (I.7.) SzCsM rend. 2.§ 1a)).

Rendszerszemléletben felépített, hosszabb, több szolgáltatói elemet is magában foglaló, segítő kapcsolatra épülő beavatkozási folyamat, melyet az igénybe vevővel megkötött szóbeli vagy írásbeli megállapodás alapoz meg. Fókusz a segítséget kérő változásához szükséges célok kijelölése, előnyök/hátrányok elemzése, a változáshoz szükséges lépések átgondolása annak érdekében, hogy a szerhasználat mértéke csökkenjen/megszűnjön, a társas támogató háló helyreálljon/kialakuljon. Célcsoportja az addiktológiai problémával küzdő személy és

közvetlen szociális környezete (jellemzően a családja), a megkereső tevékenységünk nyomán elért igénybe vevőknek felkínált szolgáltatási elem.

Legfőbb eszközei az állapotfelmérés, problémaelemzés, megoldásközpontú problémamegoldás, motivációs interjú, hivatalos ügyek intézésének segítése, egészségügyi ártalmak csökkentése, információnyújtás, felvilágosítás, pszicho-edukáció, krízisben lévő személyek segítése, ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.

Készségfejlesztés: az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására (1/2000. (I.7.) SzCsM rend. 2.§ 1j)).

Célcsoportja egyrészt az esetkezelésbe, gondozásba, háztartási segítségnyújtásba vont ellátottak, másrészt az elsődleges és másodlagos prevenciót célzó szolgáltatás elemekbe bevont ellátottak (jellemzően fiatalok).

Egyéni, ill. csoportos formában végzett szolgáltatási elem, melynek célja a teljes körű egészség feletti kontrollhoz jutás elősegítése, társadalmi beilleszkedést segítő egyéni és társas készségek kialakulásának segítése. Eszközrendszerét az egyéni esetkezelés során alkalmazott beavatkozások, valamint csoportokkal végzett szociális munka adja, tematikus/készségfejlesztő csoportok keretében.

Gondozás: az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését (1/2000. (I.7.) SzCsM rend. 2.§ 1d)).

Célcsoportja az esetkezelést, illetve a háztartási segítségnyújtást igénybe vevő ellátottak. Célja az önálló életvitel fenntartásának segítése, valamint az ártalomcsökkentés. Hosszabb távú, több szolgáltatási elemet is magában foglaló segítő kapcsolatra épülő beavatkozási folyamat, melyet az ellátottal kötött együttműködési megállapodás alapoz meg. Eszközei a saját háztartás vitelének segítése, az ehhez szükséges képességek és készségek fejlesztése, ellátásokhoz, támogatásokhoz történő hozzájutás segítése, családlátogatás/otthonlátogatás.

Megkeresés: szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen, illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájuttatás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt bármilyen okból elérni nem tudják (1/2000. (I.7.) SzCsM rend. 2.§ 1l)). Célcsoportja az ellátási területen élő, addiktológiai problémával küzdő személyek és szociális környezetük, valamint az addikció kialakulása szempontjából veszélyeztetett egyének, sérülékeny csoportok. Célja egyrészt az addikcióval érintett személyek szolgáltatásba vonása, másrészt minél több veszélyeztetett személy elérése, prevenciós programba történő bevonása. Színterei az ellátási területen működő köznevelési, egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi intézmények, közterület - kiemelten a szegregált lakókörnyezetek, települési rendezvények. Eszközei: jelzőrendszer kialakítása, működtetése, közvetlen kapcsolatfelvétel az ellátottakkal a jelzések nyomán, ügyfélfogadási rend kialakítása az ellátási terület valamennyi településén, kortárs segítő csoport működtetése középiskolákban.

Háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás: az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani (1/2000. (I.7.) SzCsM rend. 2.§ 1h)). Célcsoportja a tanácsadást, az esetkezelést igénybe vevő

személyek, célja az ellátott önálló életvitele fenntartásának segítése, az ártalomcsökkentés. Legfőbb eszközei a mindennapi életvitel segítése, a személyes környezet rendben tartásának segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, személyes szükségletek kielégítésének támogatása, ellátások, egyéb szociális szolgáltatások (pl. étkeztetés, házi segítségnyújtás, hajléktalan ellátások) közvetítésével, adományok közvetítésével.

Közösségi fejlesztés: egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg (1/2000. (I.7.) SzCsM rend. 2.§ 1m)). Célcsoportja az ellátási terület egész lakossága. Célja az alacsonyküszöbű szolgáltatás ellátotti körét érintő speciális igények, szükségletek feltárása, szolgáltatások, közösségi együttműködések kezdeményezése, önkéntesek toborzása és bevonása egyes szolgáltatási elemek végzésébe (pl. prevenciós tevékenység), a szolgáltatás széleskörű kapcsolati hálójának kiépítése, az addiktológiai problémákkal küzdők problémái iránti érzékenyítés. Legfőbb eszközei a tájékoztatás a szolgáltatásról, partneri hálózat működtetése, szükségletek folyamatos monitorozása, fejlesztési elképzelések megfogalmazása, kezdeményezése.

Egészségügyi ártalmak csökkentése: célcsoportja az ellátási területen élő addiktológiai problémával küzdő, szerhasználó személyek, célja esetükben az egészségügyi ártalmak csökkentése. Fő eszköze a tű- és fecskendőcsere szolgáltatás biztosítása, a rejtőzködő intravénás droghasználók felkutatása, elérése (jelenleg ilyen jelenségről nincs tudomásunk térségünkben), részükre egészségmegőrző információk átadása személyes kapcsolaton és szóróanyagokon keresztül, tájékoztatás szűrési lehetőségekről, orvosi ellátáshoz jutás lehetőségeiről, rehabilitációs lehetőségekről. A tűcsere szolgáltatást tűcsere-központ (személyes tűcsere lehetőségének biztosításával a szolgáltatás ellátottak számára nyitva álló helyiségében, a szolgáltatásban dolgozó munkatársak közreműködésével) keretében biztosítjuk – amennyiben igény van rá.

Orvosi ellátáshoz való hozzáférés szervezése: célcsoportja a tanácsadás, az esetkezelés, a gondozás, a háztartási segítségnyújtás, tűcsere, krízisintervenció szolgáltatási elemeket igénybe vevő ellátottak. Célja az addiktológiai problémával küzdők kezelésbe juttatása. Eszközei a partneri háló egészségügyi intézményekkel történő kiépítése, különös tekintettel a kezelő helyekre, az igénybe vevők tájékoztatása, motiválása a kezelésbe történő belépésre, szűrési programokon történő részvételre, támogatásokhoz való hozzájutás segítése az orvosi ellátás igénybe vételéhez, ügyintézés segítése.

Krízis-intervenció: célcsoportja az ellátási területen élő, addiktológiai problémával küzdő személyek és közvetlen szociális környezetük. Célja az addiktológiai probléma következtében kialakult krízishelyzetek kezelése, a krízishelyzethez vezető akut problémák rövid távú kezelése, esetleges veszélyhelyzetek elhárítása. Eszköze a munkatársak felkészítése a krízishelyzetek felismerésére, kompetencia határaik azonosítására, veszélyeztető helyzetek esetén az ellátott adekvát ellátásba történő belépésének segítése tanácsadás, információnyújtás útján.

Elsődleges prevenció: célcsoportja az ellátási területen működő köznevelési intézmények (elsősorban a középiskolák, általános iskolák felső tagozat) diákjai. Célja a célzott prevenciós programok megvalósítása a serdülő fiatalok, mint szerhasználat szempontjából veszélyeztetett csoport körében. A tevékenység keretében felkeressük az ellátási területen működő köznevelési intézményeket (elsősorban a középiskolákat, valamint az általános iskolák felső

tagozatait), és együttműködési megállapodás keretében szabályozott módon preventív célú tájékoztatókat, szabadidős programokat szervezünk az óvodai és iskolai szociális segítővel, iskolavédőnővel együttműködve/összehangoltan. Kortárs segítő csoportok működnek jelenleg Jászapáti középiskolaiban a JKEF szervezésében, a jövőben a csoportok működését, újabb csoportok szervezését az alacsonyküszöbű ellátás keretei között tervezzük megvalósítani. Eszközei a partneri háló köznevelési intézményekkel történő kiépítése, a gyermekek és fiatalok tájékoztatása, érzékenyítése, motiválása a prevenciós programon történő részvételre, tematikus csoportfoglalkozások (pl. rendhagyó osztályfőnöki órák, kortárs segítő képzés, kortárs segítő csoport szervezése, megvalósítása).

Az alacsonyküszöbű programok nagy előnye, hogy alapvetően nem egyfajta személyes mélypont, krízis megélésére támaszkodva várja az érintettektől a pozitív változás iránti igény és segítségkérés megjelenését. Ennél tágabb lehetőséget biztosít a segítő kapcsolat kialakítására, és azon keresztül a pozitív irányú változás megindítására már a szerhasználat korai szakaszában. Ez sokszor kezdetben csak annyit jelent, hogy a bizalmatlan, senkivel kapcsolatban nem álló addiktológiai problémával küzdő személy képes segítő kapcsolatot kialakítani és fenntartani, amely később alapot biztosít a bizalom kialakulásához és a változtatás megindításához. Összefoglalóan az mondható el, hogy az „utánanyúlás”, a sokféle segítési ajánlat megkönnyíti a változás motivációjának kialakulását és fenntartását.

Kiemelendő a **rugalmasság** és **innováció** kettős fogalma. Az addiktológia területén gyorsan bekövetkező változások megkívánják, hogy ez az ún. frontvonalban lévő szolgáltatás képes legyen észlelni, nyomon követni, jelezni a célcsoportoknál bekövetkező változásokat és megjelenő új trendeket az ellátórendszer további szereplői felé. Tehát a szolgáltatás összekötő szerepet is betölt, amely kétirányú: a célcsoport felé is közvetít friss információt, például a korai jelzőrendszer felől riasztást továbbít az aktuálisan beazonosított különösen veszélyes kémiai szerekről. Továbbá kiemelt jelentőségű az is, hogy az új kihívásokra rugalmas szolgáltatási keretek révén, innovatív, adekvát és lehetőség szerint gyors válaszokat tud kezdeményezni. A változások minél korábbi felismerése segíti a szolgáltatások igényekhez igazodó átalakítását, a hatékony és célcsoport igényeire reflektáló szolgáltatásnyújtást, fejlesztést.

A minőségi szolgáltatás biztosításának elsődleges feltételei:

- szupervízió és kiegészítő elleni tréning rendszeres biztosítása a munkatársak részére
- a szolgáltatás éves evaluációja
- belső működési szabályzat megléte
- rendszeres team – megbeszélések
- intézményen belüli kommunikációs csatornák kiépítése (pl. ügyeleti napló)
- rendszeres kommunikáció hazai és külföldi társintézményekkel a tágabb szakterületről
- szakmai továbbképzés biztosítása munkatársak részére
- egészséges munkakörülmények biztosítása a tevékenységi kör / körök igényeinek megfelelően
- a forgalmi adatok rendszeres és pontos rögzítése
- a működési mód részletes leírása
- rendszeres és kiszámítható elérhetőség / nyitva tartás
- az alapszolgáltatások rendszeres és kiszámítható biztosítása

II.6. Más intézményekkel való együttműködés módja:

A kapcsolatfelvétel történhet telefonon, az együttműködés írásban történik. Az együttműködés során szükségessé válhat a kliensek adatainak megadása. Ez esetben szükséges az anonimitás feloldása az ügyfél részéről.

A Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (JKEF) megalakítása, valamint a Jászsági Drogellenes Stratégia megalkotása során a kistérségben a szenvedélybetegekkel, illetve a szenvedélybetegséggel veszélyeztetett egyénnel és csoportokkal kapcsolatba kerülő szakemberek együttműködése kialakult, mely jó alapot adhat az alacsonyküszöbű ellátás partnerhálózatának kiépítésében.

A legszorosabb együttműködést az egészségügyi szolgáltatókkal – Jászapáti, Jászberény településeken működő mentőállomásokkal, a Jászberényi Szent Erzsébet Kórház Sürgősségi Osztályával, Jászberény és Jászapáti városban működő orvosi ügyeletekkel, háziorvosi szolgálatokkal, a Jászberényi Szent Erzsébet Kórház Pszichiátriai Gondozójával, a települések védőnői szolgálataival - szükséges kialakítani a szerhasználók, szenvedélybetegséggel érintettek elérése érdekében, a megkereső munka minél hatékonyabb végzése érdekében.

A megkereső munka hatékonysága, illetve az ellátottjaink kezelésbe vonása segítése érdekében együttműködést építünk ki a megyeszékhelyen található Hetényi Géza Kórház Pszichiátriai Osztályával és Nappali Kórházával. Mindkét osztályhoz eljuttatjuk a tevékenységünket bemutató szórólapjainkat. Törekszünk olyan együttműködés kialakítására, amely lehetővé teszi az ellátottjaink kezelésbe történő delegálását is ezen egészségügyi intézményekbe.

Szintén megkerülhetetlen együttműködő partnerek a két járásszékhelyen működő család- és gyermekjóléti központok és a települések család- és gyermekjóléti szolgálatai, akik az alacsonyküszöbű ellátás megkereső munkáját több ponton is erősíthetik. Egyrészt azzal, hogy kiterjedt jelzőrendszert működtetnek, melyen keresztül elérhetőek a partnerségbe vonható szervezetek, és a szolgáltatással érintett ellátotti körre vonatkozóan is sok tapasztalattal rendelkeznek.

További együttműködő partnereink az ellátási területen működő szociális alapszolgáltatók, akik a megkereső munkában jelzéseikkel erősítik tevékenységünket, valamint igénybe vevőinknek biztosított közvetített ellátások elérésében nyújthatnak segítséget.

A JKEF keretein belül működik a Kezelés, ellátás, felépülés munkacsoport, melynek tagjai a jelenleg is szenvedélybetegekkel foglalkozó intézmények, szervezetek szakemberei, ennek a munkacsoportnak a munkájába az intézmény is bekapcsolódik, felvállalva a munkacsoport egyik célkitűzésének megvalósítását: jelzőrendszer létrehozását, működési eljárásrendjének kidolgozását és ezt követő folyamatos működtetését.

A további partneri hálózat fejlesztéséhez elengedhetetlen olyan rehabilitációs helyekkel történő kapcsolatfelvétel, amelyek fiatalok rehabilitációját vállalják, mert ez nagy hiányterület térségünkben.

A partneri hálózatunkkal történő kapcsolattartás eszközei a személyes, telefonos, írásbeli jelzések, egymás kölcsönös tájékoztatása, szakmai konzultációk, esetmegbeszélő értekezletek.

Javasolt a folyamatos együttműködés a Jászberényi Rendőrkapitánysággal, Polgárőr Szövetséggel, Jászberényi Tankerülettel, Jászberényi és Jászapáti Család-és Gyermekjóléti Központokkal, Vöröskereszt Jászberényi Szervezetével, Általános és Középiskolákkal, Roma Nemzetiségi Önkormányzatokkal.

Intézményünk feladatot vállal a helyi szinten szervezett egészségnapok, valamint a népszerű „Szterten – sziget” bemutató szervezésében.

III. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a települések lakosságát, továbbá a jelzőrendszer tagjait a helyben szokásos módon (helyi újság, szórólapok, polgármesteri hivatalok hirdetőtáblái).

IV. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A szolgáltató az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel

- a) az élethez, emberi méltósághoz,*
- b) a testi épséghez,*
- c) a testi-lelki egészséghez való jogra.*

Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. A szolgáltató biztosítja, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást, különös figyelemmel az ellátást igénybevevő szociális rászorultságára.

A fenntartónak biztosítania kell, hogy a pszichoszociális ellátást végző dolgozók a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

V. Az intézményre vonatkozó szakmai információk

A Jászszági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat szervezeti felépítése:

Az I/2000. (I.7.) SZCSM rendelet alapján az intézményben foglalkoztatott szakemberek, végzettségük és feladataik:

1 fő intézményvezető: képesítései: mentálhigiénés szakember

2 fő terápiás munkatárs: 1 fő pedagógiai és családsegítő munkatárs, 1 fő szociális asszisztens (mindkettő OKJ-s végzettséggel)

Az intézményvezető feladatai:

- vezeti az intézményt, felelős az intézmény működéséért és gazdálkodásáért,
- képviseli az intézményt külső szervek előtt,

- tervezi, szervezi, irányítja és ellenőrzi az intézmény szakmai és gazdasági működésének valamennyi területét,
- gyakorolja a munkáltatói jogokat,
- ellátja az intézmény működését érintő jogszabályokban, fenntartói döntésekben a vezető részére előírt feladatokat,
- elkészíti, elkészítteti az intézmény SZMSZ-ét és más, kötelezően előírt szabályzatait, rendelkezéseit,
- kapcsolatot tart a társintézményekkel, helyi, területi és országos szakmai szervezetekkel, intézményekkel,
- támogatja az intézmény munkáját segítő testületek, szervezetek, közösségek tevékenységét,
- folyamatosan értékeli a vezetés, az intézmény tevékenységét, munkáját,
- az önkormányzati jegyzőkkel rendszeresen kapcsolatot tart,
- ellátja a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátásának egyes feladatait (hálózati kapcsolatok, zöld vonalas ügyelet, közösségi koordinátor, egyéni esetkezelés)

A terápiás munkatársak feladatai: szenvedélybetegek alacsony küszöbű ellátása, egyéni és csoportos munka, tücsere, az ellátási terület felkeresése (utcai megkeresés), egészségügyi ártalomcsökkentő programok, megelőző-felvilágosító szolgáltatás, közreműködés a kliens kardinális szükségleteinek kielégítésében (pihenés, fürdés, étkezés), krízisintervenció, foglalkozik a közösség és a kliens érzelmi, spirituális, kapcsolati problémáival, szorosan együttműködik más szolgáltatókkal az ellátott érdekében, szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, információs kiadványok elkészítésében és terjesztésében való közreműködés, segíteni a klienst motiváló tényezők feltárásában, viselkedésének kockázat észlelésében, hangsúlyozni a változáshoz szükséges okokat, és a nem változás kockázatait (információnyújtás, motivációs interjú).

Kötelezően vezetendő dokumentumok:

Az ellátás szóbeli megállapodás útján történik.

A szolgáltatás nyújtása során rögzíteni kell:

- A szolgáltatás napját
- Szűkebb helyszínét
- A szolgáltatást végző szakemberek nevét
- A kliens által igénybe vett szolgáltatás típusát/típusait
- Amennyiben beazonosítható a kliens státuszát (rég, új kliens)
- A kliens nemét
- A szolgáltatás időtartamát
- A kliens „kódját”
- Külföldi állampolgár esetén állampolgárságát

Alacsonyküszöbű tevékenységi formák legfőbb mérőszámai:

- kliensek nemek szerinti megoszlása
- a kliensek életkori megoszlása
- kliensforgalom
- a nyújtott szolgáltatások százalékos megoszlása
- a szolgáltatások időtartama
- a szolgáltatás részeként nyújtott, vagy begyűjtött eszközök darabszáma (például injektor)
- szolgáltatási napok száma
- a szolgáltatás napi időtartama

- az egyszerre jelenlévő szakemberek száma

A működés során vezetni kell:

- ügyeleti naplót, mely a napi események rögzítésére szolgál
- forgalmi naplót
- kapcsolattartó lapot
- „képalkotó” lapot

VI. A feladatellátás tárgyi feltételei

A szolgáltatást ideálisan olyan épületben lehet nyújtani, amely rendelkezik:

- közösségi együttlétre szolgáló helyiséggel,
- pihenésre, józanodásra szolgáló helyiséggel (intoxikált személyek részére),
- étkezésre szolgáló helyiséggel (ha ez közösségi térben megoldható, akkor nem szükséges külön helyiséget biztosítani),
- a személyzet tartózkodására szolgáló irodával,
- mosdóval

Amennyiben a szolgáltatás kiegészül mosási, fürdési lehetőséggel:

- személyi tisztálkodásra szolgáló helyiséggel
- ruházat tisztítására szolgáló helyiséggel (mosókonyha)

Tárgyi feltételek:

- számítógép a személyzet és az ellátást igénybevevők részére, egyéb irodai eszközök,
- telefon, internetelés a személyzet és az ellátást igénybevevők részére,
- mosó- és szükség esetén szárítógép (mosási, fürdési lehetőség biztosítása esetén)

A szolgáltatás egyéb feltételei:

- Biztosítani kell az intézmény minimum 6 óra/nap nyitva tartását.
- A nyitvatartási időt lehetőleg az ellátást igénybevevők igénye szerinti napszakhoz ajánlott igazítani.

A szolgáltatás adminisztrációs feltételei:

- az engedélyezés kapcsán, a szakosított intézményekben kötelező szabályzatok, okiratok megléte (alapító okirat, működési-, gazdasági szabályzatok stb.)
- a dokumentációt az anonimitáshoz kell igazítani, ezért generált kódrendszert célszerű bevezetni

Záró rendelkezések

1. A Szakmai Program alapjául szolgáló jogszabályok:

- * 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- * 1/2000 I.7. SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- * 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- * 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról

A jóváhagyott Szakmai Programot a dolgozók előtt ismertetni kell. Biztosítani kell számukra annak folyamatos elérhetőségét.

Végrehajtásáért felelős az intézményvezető és valamennyi érintett dolgozó.

A Szakmai Program folyamatos fejlesztéséről az intézményvezető gondoskodik.

2. Hatályba lépés:

Ezen Szakmai Program mellékletével együtt 2023. –án/én lép hatályba.

A Szakmai Programot szükség szerint, de legalább évente egy alkalommal felülvizsgáljuk, az intézményt érintő fenntartói döntéseket a programba beépítjük.

Kelt, Jászládány, 2023. 04. 28.

Tóth Krisztina
intézményvezető

A Szakmai Program melléklete:

1. számú melléklet: A Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ)

Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat

5055 Jászladány, Hősök tere 6.

SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

2023.

A szervezeti és működési szabályzat módosítását a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa a 2021. május 18-án megtartott ülésén a 14 / 2021. (V. 18.) számú elnöki határozatával elfogadta.

TARTALOMJEGYZÉK

I.	fejezet: Általános rendelkezések	1.
	1. A Szervezeti és Működési Szabályzat célja	1.
	2. Az intézmény legfontosabb adatai	1.
	3. Az intézmény jogállása, gazdálkodási módja	2.
	4. Jogszabályban meghatározott közfeladata.....	2.
	5. Alap-, vállalkozási tevékenysége.....	3.
	6. A Szervezeti és Működési Szabályzat hatálya.....	3.
	7. Az intézmény vezetőjének kinevezési, megbízási rendje.....	3.
	8. A foglalkoztatottjaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszony megjelölése	3.
II.	Az intézmény feladatai	4.
	1. Az intézmény tevékenységét meghatározó alapvető jogszabályok.....	4.
	2. Az intézmény tevékenységi köre, illetékessége, ellátandó feladatok.....	4.
III.	Az intézmény szervezeti felépítése	5.
	1. Az intézmény szervezeti felépítése	5.
	2. Munkaköri leírások	5.
	3. Az intézmény dolgozóinak jogállása	5.
	4. A munkáltatói jogok gyakorlása.....	6.
	5. A helyettesítés rendje	6.
IV.	Az intézmény vezetése, felügyelete	7.
	1. Az intézmény vezetése.....	7.
	2. A vezetői utasítások kiadásának, végrehajtásának rendje	8.
	3. Az intézményt fenntartó önkormányzati társulás.....	8.
	4. Az intézmény felügyeleti szervei, jogaik	9.
V.	Az intézmény dolgozóinak felelőssége, jogai és kötelességei	9.
	1. Vezető állású dolgozók	9.
	2. Beosztott dolgozók.....	10.
VI.	Az intézmény munkarendje	11.
VII.	Egyéb működéssel kapcsolatos szabályok.....	11.

1. Kötelezettségvállalási, aláírási, utalványozási jog	11.
2. Bélyegzőhasználat	11.
3. Az intézmény döntési rendje	12.
4. Beszámolási- és jelentési kötelezettség	12.
5. Szolgálati titok	12.
6. Belső utasítások, szabályozások	12.
7. Belső ellenőrzés rendszere	13.
8. Külső kapcsolattartás rendje	13.
 VIII. Egyes munkaügyi rendelkezések	 14.
1. Béren kívüli juttatások	14.
 Záró rendelkezés	 15.

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Szervezeti felépítés
2. sz. melléklet: Munkaköri leírások
3. sz. melléklet: Iratkezelési szabályzat
4. sz. melléklet: Kötelező dokumentumok
5. sz. melléklet: Munkaruha szabályzat
6. sz. melléklet: Leltározási szabályzat
7. sz. melléklet: Selejtezési szabályzat
8. sz. melléklet: Gazdálkodási szabályzat
9. sz. melléklet: Kiküldetési szabályzat
10. sz. melléklet: Munkavédelmi szabályzat
11. sz. melléklet: Tűzvédelmi szabályzat

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Általános rész

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás a társulást alkotó valamennyi település jóváhagyásával, 13 települési önkormányzat részvételével, 2018. augusztus 9-én kelt, 34/2018. (VIII.9.) számú Társulási határozatával elfogadott Alapító Okirattal létrehozta a Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat elnevezésű intézményt, mint önállóan működő költségvetési szervet.

Az intézmény 2018. november 1-jén kezdi meg működését.

A feladatellátásból kilépett települések:

2019. március 1-től Pusztamonostor község a **21/2019. (II.28.)** számú Képviselő-testületi határozatával kilépett.

2019. április 30-tól Jászárokszállás város a **43/2019. (III.26.)** számú Képviselő-testületi határozatával kilépett.

2021. január 1-től Jászfényszaru város a **210/2020. (IX.23.)** számú Képviselő-testületi határozatával kilépett.

2023. június 30-tól Jászszentandrás község **160/2022. (XII. 08.)** számú Képviselő-testületi határozatával kilépett.

A feladatellátáshoz csatlakozó települések:

2023. július 01-től Jászboldogháza község **12/2023. (II. 153.)** számú Képviselő-testületi határozatával csatlakozott a feladatellátáshoz.

1. A Szervezeti és Működési Szabályzat célja

A Szervezeti és Működési Szabályzat (továbbiakban SZMSZ) célja, hogy rögzítse az intézmény adatait és szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait.

A szabályzat hatálya kiterjed az intézmény minden közalkalmazottjára, illetve munkavállalójára.

Az SZMSZ-ben feltüntetett jogszabályokban megfogalmazott alapvető célok megvalósítása érdekében az intézmény az alaptevékenységét képező szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátási formáinak lehető legszakszerűbb és legmagasabb színvonalú elérését az ellátásra szorulóknak lehető legszélesebb körére való kiterjesztéssel végzi. Céljait a rendelkezésre álló közalkalmazotti és munkavállalói állomány szellemi és fizikai kapacitásának és a költségvetésben biztosított anyagi erőforrásoknak leggazdaságosabb felhasználásával kívánja elérni.

2. Az intézmény legfontosabb adatai

Az intézmény megnevezése: Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat

Székhelye: 5055 Jászladány, Hősök tere 6.

Telephelye: 5141 Jásztelek, Szabadság út 71.

Nyitva álló helyiségek:

5054 Jászsós-szentgyörgy, Fő út 53/a

5100 Jászberény, Ferencesek tere 3/A

5122 Jászdózsa, Szent Mihály tér 1.

5111 Jászfelső-szentgyörgy, Fő út 57.

5121 Jászfákóhalma, Fő út 27.

5055 Jászladány, Rákóczi út 12.

5130 Jászapáti, Kossuth Lajos út 27.

5124 Jászágó, Arany János utca 16.

5144 Jászboldogháza, Rákóczi út 27.

Az intézmény illetékessége, működési területe: Jászladány, Jászapáti, Jászberény, Jászsós-szentgyörgy, Jászdózsa, Jászfelső-szentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Jászágó, Jászboldogháza (továbbiakban: társult települések) közigazgatási területe.

Az intézmény fenntartója: Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás

Az intézmény irányító szervének neve, székhelye: Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa
5055 Jászladány, Hősök tere 6.

3. Az intézmény jogállása, gazdálkodási módja:

Az intézmény jogállása szerint önállóan működő költségvetési szerv.

A gazdálkodás módja a fenntartó döntése alapján részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.

Az intézmény alapfeladatai ellátását szolgáló személyi juttatások és az azokhoz kapcsolódó járulékok és egyéb közterhek előirányzatával minden esetben rendelkezik, az egyéb előirányzatokkal önállóan nem rendelkezik. Az intézmény pénzügyi-gazdálkodási feladatait a Jászladányi Polgármesteri Hivatal látja el.

Az évenkénti jóváhagyott költségvetés irányozza elő a feladatok ellátásához szükséges pénzeszközöket.

A Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat önálló bankszámlával rendelkezik.

Bankszámlaszáma: 10700024-71226314-51100005

Adószáma: 15839462-1-16

Törzskönyvi száma: 839462

4. Jogszabályban meghatározott közfeladata:

Jogszámban meghatározott közfeladatát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 65/A §-ában foglaltak határozzák meg.

szakágazat száma	szakágazat megnevezése
889900	Máshová nem sorolható egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül

5. Alap-, vállalkozási tevékenysége:

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
101145	Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása

Kiegészítő, kiegészítő és vállalkozási tevékenységet nem végez.

6. A Szervezeti és Működési Szabályzat hatálya

Az intézmény számára jogszabályokban, testületi döntésekben megfogalmazott feladat- és hatásköri, szervezeti és működési előírásokat a jelen SZMSZ-ben foglaltak figyelembevételével kell alkalmazni.

Az SZMSZ hatálya kiterjed:

- az intézmény vezetőjére,
- az intézmény dolgozóira.

Az SZMSZ a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa jóváhagyásával lép hatályba és visszavonásig érvényes.

7. Az intézmény vezetőjének kinevezési, megbízási rendje:

A költségvetési szerv vezetőjét a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa – nyilvános pályázat útján – a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. 23. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, határozatlan időre nevezi ki és egyidejűleg megbízza (az 1992. évi XXXIII. tv-nek a szociális valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000 (XII.26.) Korm. rendelet 3 § (1) bekezdésének a) pontja szerint a költségvetési szerv magasabb vezetői feladatainak ellátására, legfeljebb 5 évig terjedő határozott időre szólóan. A kinevezés és a felmentés a Társulási Tanács kizárólagos hatáskörébe tartozik, az egyéb munkáltatói jogokat a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsának Elnöke gyakorolja.

8. A foglalkoztatottjaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszony megjelölése:

foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
közalkalmazotti jogviszony	A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és annak a szociális, valamint a gyermekjóléti és

	gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000 (XII.26.) Korm. rendelet
megbízási jogviszony	A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
közfoglalkoztatási jogviszony	A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény
vállalkozási szerződés	A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

II. FEJEZET AZ INTÉZMÉNY FELADATAI

1. Az intézmény tevékenységét meghatározó alapvető jogszabályok felsorolása:

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló **1993. évi III. törvény** (továbbiakban Szt.),
- **1/2000 (I.7.) SZCSM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- **191/2008. (VII.30.) Korm. rendelet** a támogató szolgáltatás és közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről,
- **226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet** a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról,
- **321/2009. (XII.29.) Korm. rendelet** a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről (továbbiakban: Szmr.),
- A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló **2008. évi CV. tv.**,
- Az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményeiről szóló **81/2004. (IX. 18.) ESZCSM rendelet**,
- Munka Törvénykönyve **1992. évi XXXII. tv.** (továbbiakban Mt.),
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló **1992. évi XXXIII. tv.** (továbbiakban Kjt.),
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló **257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet**,
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló **9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet**.
- **2013. évi V. törvény** a Polgári Törvénykönyvről szóló (a továbbiakban: Ptk.),
- **2012. évi I. törvény** a munka törvénykönyvéről (a továbbiakban: Mt.),

2. Az intézmény tevékenységi köre, illetékessége, ellátandó feladatok:

Az intézmény tevékenységi köre:

Az intézmény ellátási területén élő lakosság körében szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás, melynek keretében biztosítja:

- a) az orvosi, vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,

- b) megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében,
- c) a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat,
- d) a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

Az intézmény illetékessége: Jászladány, Jászapáti, Jászberény, Jászsós-szentgyörgy, Jászdózsa, Jászfelső-szentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Jászágó, Jászboldogháza (továbbiakban: társult települések) közigazgatási területe.

Ellátandó feladatok: A szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása a megkereső munka, valamint az anonim és önkéntes igénybevételre épülő szolgáltatás, amelynek célja a szenvedélybetegség által okozott ártalmak csökkentése, az életet veszélyeztető helyzetek elhárítása, valamint az életmódváltozás elindítása, segítése.

Tanácsadás, esetkezelés, készségfejlesztés, gondozás, megkeresés, háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás és közösségi fejlesztés szolgáltatási elemet biztosít.

Továbbá magában foglalja az egészségügyi ártalmak csökkentését, így különösen a tücsere programok körében a szerhasználat, illetve –függés járulékos ártalmainak, káros következményeinek csökkentését steril és kiegészítő eszközök, készítmények biztosításával, illetve használt eszközök begyűjtésével, továbbá az egészségügyi szűréshez, orvosi ellátáshoz való hozzáférés szervezését, a krízis-intervenciót, az egészségügyi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvétel ösztönzését.

III. FEJEZET AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

1. Az intézmény szervezeti felépítése

Az Intézmény egy szervezeti egységből áll és önálló szakmai egység keretében látja el a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű szolgáltatásának feladatait.

Az intézmény engedélyezett szakmai létszáma: 3 fő

A szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátásának feladatait 1 fő intézményvezető és 2 fő terápiás munkatárs látja el.

Az intézmény szervezeti felépítését alá - és fölérendeltség, illetőleg munkamegosztás szerint az SZMSZ **1. számú melléklete** tartalmazza.

2. Munkaköri leírások

Az intézményben foglalkoztatott dolgozók feladatainak leírását a munkaköri leírások tartalmazzák. A munkaköri leírások az SZMSZ **2. számú mellékletét** képezik. A munkaköri leírásokat a szervezeti egység módosulása, személyi változás, valamint feladat változása esetén azok bekövetkezésétől számított 15 napon belül módosítani kell.

A munkaköri leírások elkészítéséért és aktualizálásáért felelős az intézményvezető.

3. Az intézmény dolgozóinak jogállása, munkaviszonnyal kapcsolatos kérdések

Az intézmény dolgozói felett a munkáltatói jogokat az intézmény intézményvezetője gyakorolja.

Az intézményben az alábbi munkakörök vannak:

Magasabb vezető: intézményvezető, végzettsége: mentálhigiénés szakember főiskolai diploma.

Beosztott dolgozók: 2 fő terápiás munkatárs, végzettségek: 1 fő pedagógiai- és családsegítő munkatárs érettségire épülő OKJ-s végzettséggel, 1 fő szociális asszisztens érettségire épülő OKJ-s végzettséggel.

A felsorolt munkakörök közalkalmazotti fő- illetve részfoglalkozás, közfoglalkoztatás illetve megbízotti jogviszony keretein belül láthatók el.

A dolgozók munkaköri feladatait, kötelességeit és jogait Munkaköri leírásban kell rögzíteni. A dolgozók feladataikat a Szakmai Programban, SzMSz-ben és a Munkaköri leírásban foglaltak szerint végzik.

A munkaköri leírások elkészítéséért és aktualizálásáért felelős: az intézményvezető.

Az intézmény munkarendjét, a dolgozók munkarendjét és munkaidő beosztását az intézményvezető szabályozza.

4. A munkáltatói jogok gyakorlása

A közalkalmazotti jogviszonnyal összefüggő kérdésekben intézkedésre jogosultnak kell tekinteni:

- a munkavégzéssel kapcsolatban az intézményvezetőt
- a közalkalmazotti, megbízási jogviszony létesítésével, módosításával, megszüntetésével összefüggő kérdésekben a kinevezési hatáskörrel rendelkező intézményvezetőt.

Kinevezésre jogosult vezető:

- az intézményvezető, mint magasabb vezető, az intézmény valamennyi dolgozója tekintetében.

Ha egy adott munkakört több közalkalmazott tölt be, az intézményvezető joga és kötelessége a feladatok elosztása az érintettek között.

5. A helyettesítés rendje

A helyettesítés rendjének alkalmazása bármely munkavállaló távolléte esetén biztosítja az intézmény zökkenőmentes működését.

- Az intézményvezetőt távolléte esetén az általa kijelölt munkatárs helyettesíti mindazon ügyekben, amelyekben a döntés jogát az intézményvezető kizárólagosan nem tartotta fenn saját magának. Kizárólagosan az intézményvezető hatáskörébe tartozó döntés a munkáltatói jogkörben hozott döntések, és az intézmény éves költségvetés-előirányzatait érintő döntések.
- Az intézményvezetőt tartós akadályoztatása/távolléte esetén (pl. tartós táppénz), a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Elnöke helyettesíti munkáltatói jogkörben

hozott döntések és az intézmény éves költségvetés-előirányzatait érintő döntések vonatkozásában.

- Az intézmény dolgozóinak esetében a helyettesítésről az intézményvezető köteles gondoskodni.

Helyettesítés esetén követendő eljárás:

- Az átruházott hatáskör és helyettesítési megbízás másnak át nem adható.
- A helyettes nem intézkedhet olyan ügyben, amelynek elhalasztása a helyettesítés lejártáig lehetséges.
- A helyettesítés időtartamára a helyettes jogot kap arra, hogy a helyettesített által reá ruházott jogait gyakorolja, a helyettes e minőségben tett intézkedéseiről saját személyében fegyelmi-, anyagi- és büntetőjogi felelősséggel tartozik.
- A helyettes köteles beszámolni a helyettesítettnek a megtett intézkedésekről, eredményekről és folyamatban levő ügyekről.

IV. AZ INTÉZMÉNY VEZETÉSE, FELÜGYELETE

1. Az intézmény vezetése

Az intézmény vezetésével, irányításával összefüggő feladatokat – különös tekintettel a szakmai feladatokra - az intézményvezető látja el. A vezetői tevékenység elsődleges célja, hogy összehangolja a szakemberek munkáját.

Az intézményvezető feladata különösen:

- Az intézmény szakmai munkájának és szervezetének folyamatos fejlesztése, ennek érdekében munkaprogramok, rövid- és hosszú távú fejlesztési tervek, szakmai projektek kidolgozása.
- A szakmai tevékenységek folyamatos értékelése.
- A belső szabályzatok elkészítése, folyamatos frissítése a szakmai munka fejlesztéséhez igazodóan.
- Az intézmény költségvetési tervezetének összeállítása.
- A költségvetési előirányzatok felhasználásának nyomon követése.
- Az intézmény belső ellenőrzésének megszervezése.
- Az intézmény éves munkatervének összeállítása, a prioritások kijelölése.
- Az intézmény éves és hosszú távú továbbképzési tervének összeállítása.
- Az intézmény tevékenységi köréhez kapcsolódó pályázatok, projektek előkészítése, elkészítése.
- Az intézményben folyó szakmai munka fejlesztése érdekében minőségfejlesztési koncepció kidolgozása.
- Az intézmény beszámolóinak összeállítása.

A vezetéssel együtt járó felelősségek, kötelezettségek és hatáskörök a következők:

1.1 Intézményvezető:

Az intézményvezető teljes felelősséggel működteti az intézményt.

Hatásköre és felelőssége:

- Felel a fenntartó határozatainak végrehajtásáért.
- Kötelessége az intézmény eredményes, hatékony működtetése, vagyonának megőrzése.
- Kötelessége az intézmény szervezetének és működési rendjének állandó fejlesztése.
- Ellátja az intézmény folyamatos irányítását, melynek keretében gyakorolja az intézmény dolgozói felett a munkáltatói jogokat.
- Dönt mindazokban az ügyekben, amelyek nem tartoznak a fenntartó szervezet kizárólagos hatáskörébe.
- Felel a szakmai tervezési, beszámolási kötelezettség teljesítéséért, annak teljességéért és hitelességéért.
- Felel az intézmény költségvetésének bérgazdálkodással összefüggő kiadásaiért és a szakmai tevékenységgel összefüggő kiadási előirányzataiért.
- Felel a belső ellenőrzés megszervezéséért és működéséért.
- Az intézmény költségvetésének a bérgazdálkodással és a szakmai munkájával kapcsolatosan kötelezettségvállalási jogosultsága, valamint ezzel összefüggésben utalványozási jogosultsága van.

2. A vezetői utasítások kiadásának, végrehajtásának rendje

Az ügyek intézésében, az utasítások kiadásában és jelentések megtételében a szolgálati út megtartása szükséges.

Az intézményvezetőt a beosztott dolgozók irányában utasítási jog illeti meg, a beosztott dolgozók pedig a szervezet szerint utasításra jogosított vezető rendelkezéseit kötelesek végrehajtani. Az intézményvezetőnek az intézmény egészére vonatkozóan utasítási és ellenőrzési joga van. Ezt a jogát meghatározott területen, feltételekkel és időben átruházva gyakorolja.

A vezetőnek és a beosztottaknak tiltakozniuk kell minden olyan rendelkezés ellen, amely az érvényes jogszabályokkal, egyéb belső rendelkezésekkel ellentétes, vagy az intézmény működési elvét sérti.

A beosztottaknak joguk van a szolgálati út betartásával az intézkedést kiadó intézményvezető felettségéhez fordulni, a véleményük szerint hibás utasítás kiadásáról írásban jelentést tenni. A jelentéstétel a végrehajtás vonatkozásában halasztó hatállyal nem bír.

A vezető a kiadott intézkedéseiért, azok végrehajtásáért, vagy az olyan intézkedések elmulasztásáért, amelyet a munkakörében meg kellett volna tennie, anyagi-, fegyelmi- és büntetőjogi felelősséggel tartozik.

A rendelkezésre jogosult vezető döntéseit és utasításait szóban vagy írásban, egyedi vezetői utasításban vagy belső utasításban közli.

3. Az intézményt fenntartó önkormányzati társulás fenntartói joga és feladata

- Dönt az intézmény alapító okiratáról, gazdálkodási köréről, átszervezéséről, megszüntetéséről, tevékenységi körének módosításáról, nevének megállapításáról,
- meghatározza az intézmény költségvetését,
- ellenőrzi az intézmény gazdálkodását és működésének törvényességét,
- jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját.
- Ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, a szakmai program végrehajtását, valamint a gazdálkodás szabályszerűségét és

hatékonyaságát. A szakmai munka eredményességét különösen az intézmény szakmai ellenőrzése, illetve az intézmény által készített beszámoló alapján értékeli.

- Gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről,
- gyakorolja az intézmény vezetője tekintetében a munkáltatói jogokat.
- Kikéri az illetékes kormányhivatal véleményét az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt, így különösen az intézmény fenntartását érintő változások, az intézmény átszervezésének, megszüntetésének, feladatkörének megváltoztatása esetén.
- Kivizsgálja az intézményi működést érintő igénybevevőktől hozzá érkező panaszokat és szükség esetén intézkedik a panaszt kiváltó okok megszüntetése iránt, és a megtett intézkedéséről tájékoztatja a működést engedélyező szervet.
- A törvényesség biztosítása érdekében ellenőrzi a belső szabályzatok jogszerűségét. Az ellenőrzés eredményeképpen felhívja az intézmény vezetőjét a jogszabálysértés orvoslására, illetve annak eredménytelensége esetén a jogsértő belső szabályzatot megsemmisíti.
- Az intézmény működését ellenőrző hatóság számára hozzáférhetővé teszi azokat az információkat, amelyek az intézmény működését érintő lényeges fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésre állnak.

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa Elnökének joga:

- az intézményvezető tekintetében egyéb munkáltatói jogok gyakorlása.

4. Az intézmény felügyeleti szervei, jogaik

Az intézmény általános felügyeletét a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa gyakorolja.

A Jász-Nagykun-Szolnok-Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal joga:

- az intézmény működésének törvényességi felügyelete, ellenőrzése
- az intézmény szabályzatainak törvényességi véleményezése.

V. AZ INTÉZMÉNY DOLGOZÓINAK FELELŐSSÉGE, JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

1. Vezető állású dolgozók

Magasabb vezető állású dolgozó az intézményvezető.

1.1 A vezető állású dolgozó felelős:

- A munkafolyamatok megszervezéséért, a dolgozóknak a feladataik ellátásához szükséges információk biztosításáért,
- a munkavégzés során a jogszabályok, az SzMSz, a Szakmai Program és egyéb belső szabályzatok, utasítások betartásáért, betartatásáért,
- az intézmény munkarendjének betartásáért, a dolgozók munkájának irányításáért, ellenőrzéséért,
- az intézményi feladatok ellátásához szükséges személyi- és tárgyi munkafeltételek biztosításáért,
- a bizonylati fegyelem betartásáért és betartatásáért,

- a vagyonvédelmi, balesetvédelmi, tűzbiztonsági és munkavédelmi előírások betartásáért, betartatásáért,
- szolgálati titok és információvédelem biztosításáért.

1.2.A vezető állású dolgozó joga:

- A feladatkörével összefüggő szabályzatok, ügyrendek, utasítások véleményezése.
- Képviselési, aláírási, kötelezettségvállalási és utalványozási jogköre a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Kötelezettségvállalási Szabályzatában meghatározott esetekben van.
- A vezetőt a beosztott dolgozók irányában utasítási és ellenőrzési jog illeti meg a munkavégzés tekintetében.
- Intézményen belül munkaértekezlet összehívása.
- Az irányítása alá tartozó dolgozót a munkából kiállítani, ha munkavégzésre alkalmatlan állapotban van.
- Képviselni az intézményt az azt közvetlenül érintő ügyekben külső szakmai szerveknél.
- Távolléte esetén helyettes megbízni.

1.3.A vezető állású dolgozó kötelessége:

- Az alapfeladatok ellátása érdekében, a jogszabályok és a szakma szabályainak betartásával minden rendelkezésére álló eszközzel megvédeni az ellátottak és az intézmény érdekeit.

2. Beosztott dolgozók:

2.1.A beosztott dolgozó felelős:

- A munkavégzés során az SzMSz, valamint az intézményben érvényben lévő belső szabályzatok és utasítások betartásáért,
- a munkaköri leírása betartásáért,
- ismereteinek az általa betöltött munkakör megkívánta szakmai követelmények megfelelő szinten tartásáért, a megfelelő szakmai képzés megszerzéséért,
- a bizonylati fegyelem megtartásáért,
- a rendelkezésre bocsátott felszerelések, munkaeszközök megőrzéséért,
- a vagyon-, baleset- és tűzvédelmi előírások, munkavédelmi szabályok betartásáért,
- a tudomására jutott szolgálati titok megőrzéséért,
- az együttműködésért az intézmény valamennyi dolgozójával, társintézményekkel, civil szervezetekkel valamennyi hozzáfördülővel diszkrimináció nélkül.

2.2.A beosztott dolgozó joga:

- a gazdálkodási elvek, bérezési elvek megismerése,
- a munkavégzés feltételeinek javítására irányuló javaslatok előterjesztése írásban és szóban,
- véleménynyilvánítás munkahelyével, a munkafolyamatokkal kapcsolatos ügyekben,
- az intézmény által javasolt szakmai továbbképzéseken, tanfolyamokon, tanulmányúton való részvétel, valamint részvételének kezdeményezése
- a személyéről szóló, az intézménynél őrzött adatok, dokumentumok megismerése.

2.3.A beosztott dolgozó kötelessége:

- Az alapfeladatok ellátása érdekében, a jogszabályok és a szakma szabályainak betartásával minden rendelkezésére álló eszközzel megvédeni az ellátottak és az intézmény érdekeit.

VI. AZ INTÉZMÉNY MUNKARENDJE

Az intézményben tevékenykedő szakemberek egyműszakos 5/2-es munkarendben dolgoznak hétfőtől vasárnapig, munkaidejük a munkaköri leírásban kerül szabályozásra. Készenléti munkavégzésre, rendkívüli időben történő munkavégzésre kötelezhetőek.

Az intézmény főállású munkavállalói részére – amennyiben napi munkaidejük meghaladja a hat órát- 20 perc munkaközi szünet (ebédidő) biztosított, mely nem számít bele a munkaidőbe.

Az intézmény egész évben munkanapokon működik, ügyfélfogadási rendjét az ellátottak szükségleteit figyelembe véve alakítja ki.

VII. EGYÉB MŰKÖDÉSSSEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

1. Kötelezettségvállalási, aláírási, utalványozási jog:

A *kötelezettségvállalás* körébe tartozik a szerződéses kötelezettségvállalás, valamint minden olyan harmadik személy felé intézett ügyirat, amelynek tartalmánál fogva az intézményre kötelezettség hárul.

Kötelezettséget vállaló okiratot minden esetben csak aláírási joggal rendelkező személy írhat alá.

- Aláírási joggal rendelkezik a magasabb vezető a hatáskörében meghozott döntések vonatkozásában, valamint a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa szabályzataiban, határozataiban foglaltak szerint.

Az intézményvezető általános képviseleti joga folytán minden ügyiratot jogosult egyedül kiadmányozni, nevezetesen:

- pénzügyi kötelezettségvállalásra jogosult, az intézmény fenntartójának jóváhagyásával, illetve a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás éves költségvetését elfogadó határozatában foglaltak szerint.
- szállítási-, megbízási szerződéseket,
- hatósági adatszolgáltatást.

Költségutalványozás:

Az utalványozási jog a bérgazdálkodással kapcsolatban felmerült költségek és a működéshez szükséges összegek engedélyezésére való jogosultságot jelenti.

Aláírási jog:

Szakmai dokumentumok esetében a szakmai tevékenységet végző munkatárs rendelkezik aláírási joggal.

2. Bélyegzőhasználat:

Az intézményi bélyegző (körbélyegző) a különböző okiratok, utalványok, szakmai dokumentumok hitelességét igazoló eszköz.

Az intézményi körbélyegző az aláírási joggal rendelkezők aláírásával egyidejűleg használható, illetőleg érvényes.

3. Az intézmény döntési rendje:

Az intézmény szervezetében önálló döntési joggal rendelkezik az intézményvezető, aki döntési jogkörét- az utólagos beszámolási kötelezettség előírásával- írásban átruházhatja. A döntési jogkör átruházása nem mentesíti a vezetőt a felelősség alól.

A meghozott döntésekért a vezető és a beosztott dolgozó a munkajog szabályai szerint felelősek.

4. Beszámolási- és jelentési kötelezettség:

Az intézmény a fenntartó felé rendszeres adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozik.

Az adatszolgáltatás kiterjed:

- a személyi juttatások kiadásainak alakulására,
- a létszám- és bérigazgatásra,
- szervezeti ügyekre,
- ellátási mutatókra, statisztikai adatokra.

Az adatszolgáltatásért az intézményvezető a felelős, melyet az intézmény munkatársai készítenek elő.

A fenntartó által elrendelt beszámolási- és jelentéstételi kötelezettségének írásban kell eleget tenni, melynek tartalmi- és formai követelményeit a fenntartó határozza meg.

Az intézmény egyéb – törvényben meghatározott- beszámolási kötelezettségeinek a jogszabályi előírásoknak megfelelően tesz eleget.

5. Szolgálati titok:

Szolgálati titoknak minősül – az adathordozó formájától függetlenül- minden ügyirat és információ, amely a személyes adatok védelmére vonatkozó törvényben, illetve az etikai kódexben rögzített, titkosnak minősülő információt tartalmaz.

A szolgálati titok védelme valamennyi intézményi dolgozó kötelessége.

A titoktartási kötelezettség megszegéséből eredő károkért az adat kiszolgáltatója személyes felelősséggel tartozik. A felelősség mértékét és az okozott kár mértékének megállapítását az intézmény peres úton is érvényesítheti.

6. Belső utasítások, szabályozások:

A belső utasítások és szabályzatok az intézmény szervezeti- és működési rendjét szabályozzák.

Típusai:

- Szakmai Program és annak melléklete, a
- Szervezeti és Működési Szabályzat (SzMSz),
- munkaköri leírás,
- intézményvezetői-, vezetői utasítás,
- Iratkezelési Szabályzat,
- Számviteli Szabályzat (a Jászládányi Polgármesteri Hivatal szabályzata),
- Pénzkezelési Szabályzat (a Jászládányi Polgármesteri Hivatal szabályzata),
- Anyaggazdálkodási Szabályzat (a Jászládányi Polgármesteri Hivatal szabályzata),
- Leltár- és Selejtezési Szabályzat (a Jászládányi Polgármesteri Hivatal szabályzata),
- Vagyonvédelmi Szabályzat (a Jászládányi Polgármesteri Hivatal szabályzata),
- Tűzvédelmi Szabályzat
- Munkavédelmi Szabályzat
- a szociális és gyermekvédelmi gondoskodás körében dolgozók munkaruha-juttatásának szabályzata
- a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető munkahelyi kockázatok éves felmérése és értékelése

A belső szabályzatok kidolgozása az intézményvezető feladata valamennyi intézményi dolgozó bevonásával.

A szabályzatokban, utasításokban foglaltak minden érintettre kötelező érvényűek, azok be nem tartása fegyelmi felelősségre vonást eredményez.

7. Belső ellenőrzés rendszere:

Az intézmény működésének, tevékenységének ellenőrzése az intézményvezető irányítói feladatának fontos eleme.

A belső ellenőrzési rendszer a teljes tevékenységi körre kiterjed.

Ez a rendszer magába foglalja:

- a vezető irányítási és döntési jogkörével összefüggő ellenőrzést,
- a munkafolyamatokba épített –munkakörből adódó- ellenőrzést.

Vezetői ellenőrzés:

A vezető ellenőrzési tevékenysége kiterjed az intézmény működésére és a közalkalmazottak munkájának átfogó ellenőrzésére.

A vezetői ellenőrzés fontosabb területei:

- A szakmai- illetve gazdasági döntésekkel kapcsolatos szakmai teljesítmény, gazdasági adatok, információk elemzése, az észrevételek továbbítása az intézményvezető felé,
- a szakdolgozók rendszeres – meghatározott időszakra szóló- és eseti beszámoltatása, a munkatervben előírt feladatok és eseti intézkedések teljesítéséről.

Munkafolyamatokba épített ellenőrzés:

A munkafolyamatokba épített ellenőrzés az intézményi működés folyamataiba épített automatikus ellenőrzés, amelyet a folyamatban részt vevő vezető és szakdolgozók oldanak meg.

A vezetői, valamint a munkafolyamatokba épített ellenőrzés kialakításáért, feltételeinek megteremtéséért és eredményes működéséért az intézményvezető a felelős.

Felelős egyidejűleg az intézmény működésében feltárt hiányosság megszüntetéséért.

8. Külső kapcsolattartás rendje:

Az intézmény feladatainak ellátása során kialakuló külső kapcsolatok általános rendszere:

- az ellátási területen működő állami-, egyházi intézmények, társadalmi szervezetek, állampolgári csoportok,
- szakmai szövetségek, egyesületek,
- fenntartó önkormányzat,
- hatóságok.

Az intézményvezető bármely elvi jellegű vagy konkrét ügy képviselőjére jogosult, illetőleg arra az intézmény szakdolgozói közül bárkit felhatalmazhat.

VIII. EGYES MUNKAÜGYI RENDELKEZÉSEK

Az intézmény dolgozóinak jogviszonyát a Munka Törvénykönyve és a Közalkalmazotti törvény rendelkezései szabályozzák.

A foglalkoztatás feltétele a büntetlen előélet, képesítési előírásoknak való megfelelés és munkaköri alkalmassági vizsgálat.

1. Béren kívüli juttatások:

Az intézmény valamennyi közalkalmazotti jogviszonyban kinevezett dolgozója havonta béren kívüli juttatásban részesülhet, amennyiben a fenntartó jóváhagyja azt az intézmény éves költségvetésében. A juttatás formájáról a Fenntartó dönt.

A juttatás csak a heti 40 órában foglalkoztatott dolgozót illeti meg teljes összegben, a részállású dolgozót munkaidejéhez igazodó részösszegben.

Útiköltség-térítés:

A más helyiségből járó dolgozók részére a munkáltató bérlet-hozzájárulást fizethet. A hozzájárulás mértéke autóbussznál és vonatonál: 86%, gépjármű használata esetén munkavállalás céljából 30 Ft/km, mely a ledolgozott napok számának megfelelően havonként kerül elszámolásra.

A munkáltató saját hatáskörben a területi munkát végző dolgozók részére indokolt esetben gépkocsi költségtérítést biztosíthat, melyet az intézményvezető/egyéb munkáltatói jogokat gyakorló rendel el. Ennek elszámolása a B. 18-73/V.r.sz. nyomtatványon történik.

Munkaeszközök:

A területi munkát végző dolgozók részére a munkáltató biztosít:

- közlekedési eszközt (kerékpár)

A dolgozók munkavégzéséhez:

- mosó-, fertőtlenítő-, takarítószerket és -eszközöket.

Munkaruha ellátás:

Az intézmény dolgozói az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 6. § (11) bekezdése alapján munkaruha ellátásban részesülnek, melynek összege évente 20.000 Ft.

A továbbtanulók támogatása:

A munkáltató az intézmény szakember-szükségletének biztosítása érdekében a szakképesítés megszerzése érdekében a továbbtanulókkal Tanulmányi Szerződést köthet, részükre támogatást nyújthat.

Ez a támogatás kiterjedhet az alábbiak részleges vagy teljes átvállalására:

- tanfolyami díj, tandíj,
- továbbtanulással kapcsolatos utazási költség,
- jegyzetek, szakkönyvek ára.

Záró rendelkezés

Jelen Szervezeti és Működési Szabályzatban, valamint a Szakmai Programban foglaltak alapján készülnek el az intézmény VII.6. pontjában felsorolt további szabályzatai, belső utasításai.

A jelen Szervezeti és Működési Szabályzatot a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa számú határozatával fogadta el.

A jelen Szervezeti és Működési Szabályzat 2023. lép hatályba.

Kelt, Jászládány, 2023. 04. 28.

Tóth Krisztina
intézményvezető

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Szervezeti felépítés
2. sz. melléklet: Munkaköri leírások
3. sz. melléklet: Iratkezelési szabályzat
4. sz. melléklet: Kötelező dokumentumok
5. sz. melléklet: Munkaruha szabályzat
6. sz. melléklet: Leltározási szabályzat
7. sz. melléklet: Selejtezési szabályzat
8. sz. melléklet: Gazdálkodási szabályzat
9. sz. melléklet: Kiküldetési szabályzat
10. sz. melléklet: Munkavédelmi szabályzat
11. sz. melléklet: Tűzvédelmi szabályzat